

Lvóvíz, csatornázás, lakásépítés

az új ötéves tervben Mezőkövesden

Matyóorszag fővárosának mondanak bennünket — mondja Szemes István, a Mezőkövesdi járási pártbizottság titkára. — Idegenforgalmi nevezetesség vagyunk, de még mindig községi tanács igazgatja Mezőkövesdet. Ezért kicsi a költségvetésünk, pedig sok fontos beruházásra lenne szükségünk, hiszen állandóan látogatnak bennünket, világhírű népművészetünk mindenkit vonz ide.

5 új bérház

A községi tanács titkárságán három olyan jelentős építkezéssel beszélnek, amely a harmadik ötéves terv során létesül. Idén augusztus elsejére előreláthatólag elkészül a község csatornázásának terve, ebben az esetben még ez évben elkezdhetik a tisztító telep építését. A tervek szerint 1968-ra készülné el teljesen a csatornázás, községfejlesztési alapról 1 millióval járulnak hozzá a több mint 9 milliós építkezéshez. A csatornázás sürgős, mert feltétele őr olyan bérház felépítésének, amelynek mind-egyike 16 lakásos lesz. Az első már az idén építik, a többi a csatornázással párhuzamosan. A felszabadulás óta nem épült állami erőből egyetlen lakóház sem, hiszen községnek számít, most 1970-re készülné el ez az öt ház.

Jövőre megkezdik a gimnázium kollégiumának építését is. Ennek 1968. szeptember elsejére el kell készülnie. A városiasodáshoz tartozik az ivóvízellátás is. Ezt a dél-borsodi regionális vízmű építésével biztosítják, ugyancsak 1970-re.

Szálloda és parkosítás

Az idegenforgalom, a matyó művészet vonzereje már régen szükségessé tette volna valamilyen szálloda építését. Az fmsz kapott is engedélyt tavaly egy több szobás ház megvásárlására, itt létrehozhatnának egy kis szállót. A ház a Béke étterem mellett van, összeépítve azzal. Az fmsz úgy tervezi, hogy az étterem udvarában helyezné el a 100 személyes önkiszolgáló vendéglőt (a mostani már kicsi), a megvásárolt ház utcai frontján presszót nyitna (ezzel felszabadulna a mai Palma presszó helyisége), és a presszó mögött létesülne három kétágyas, valamint egy háromágyas szobából álló kis fogadó. A mintegy 8 milliós beruházási tervet már elkészülték, előreláthatólag jövőre kezdik építeni.

A matyó főváros parkosítása legutóbb a járási tanács végrehajtó bizottságának ülésén került szóba. Kifogásolták (és joggal), hogy az új művelődési ház előtt 100 ezer fo-

rintért szentendrei tsz-tagok csinálták meg a parkot. Nem lehetett volna a járás tsz-eivel készíteni? — kérdezték közben. El is határozták, hogy egy, vagy több tsz együtt foglalkozik virágkertészettel, akkor házilag is megoldhatják a parkosítást. Április 15-től május 15-ig parkosítási hónapot tartanak a járásban.

Nívósabb színházi műsor kell

A könyvesboltban járva megtudhatjuk, hogy Berkesi és Szilvassy könnyed, irodalom alatti „irodalmán” kívül sokan vásárolják a főleg szórakoztató Passuth történelmi regényeit, továbbá Stefan Zweig híres könyvét, a Stuart Mária és Werfel remekművét, a Musa Dagh negyven napját. Németh László természetesen szintén „keresett árucikk”. Ha ez így van, teljesen érthető, hogy a miskolci, az egri, a szolnoki és a debreceni színház együttevét se szállított a művelődési háznak mást 1966-ban, mint az Olympiát, az Imádok férjhez menni-t, az Egérutat és a Mayát.

A városra érett Mezőkövesden, ahol a könyvesboltban a fentebb felsorolt írók műveit is sokan vásárolják, nívósabb darabokat is bemutatnának ezek a színházak.

M. I.

Koszorúzás, emlékünnepek Lenin születésének évfordulóján

Lenin születésének 96. évfordulóján megyénkben is emlékünnepeket rendeztek.

Tegnap, április 22-én, pénteken Diósgyőrben, az LKM és a Diósgyőri Gépgyár dolgozói nevében koszorút helyeztek el

adásának első részében a nagy forradalmár életéről szólt, majd munkásságát ismertette, mely nemcsak a Szovjetunió népeinek életére volt döntő hatással, hanem a világ munkásmozgalmának egészét is

géről, a nagy forradalmár tiszta, emberi értékeiről adtak jellemzést. Lenin minden energiáját az emberek boldogulásáért vívott harcra fordította, és örömet is az itt elért sikerek szereztek.

Lenin szobránál. A délutáni órákban a Bartók Béla Művelődési Házban emlékünnepeket rendeztek, melyen a gépgyár és a kohászati dolgozói vettek részt. Az elnökségben helyet foglalt Vaskó Mihály, az MSZMP Borsod megyei Bizottságának titkára.

Az ünnepségen Nemeskéri Jánosnak, az LKM nagyüzemi pártbizottsága titkárságának elnöki megnyitóját után Majoros Balázs, az MSZMP Borsod megyei Bizottságának osztályvezetője tartott ünnepi megemlékezést Leninről. Elő-

formálta, alakította. A világ népei, a haladó emberiség most is várakozással és bizalommal tekint a Szovjetunió Kommunista Pártjára, mely napjaink bonyolult politikai helyzetében is nyugodt megfontolással követi a lenini utat.

Az előadó azt követően az imperializmus elleni harc mai formájáról, majd mindennapi legfontosabb feladatairól szólt, utána pedig Leninről, az emberről emlékezett meg. Apró történeteket idézett, melyek Lenin szerénységét, melyek Lenin szerénységét

Az előadás végén szó esett róla, hogy az LKM elnyerte a Minisztertanács és a SZOT vörös vándorzásdíját. A válatat méltán viseli Lenin nevére.

Az egybegyűlteknek a Miskolci Nemzeti Színház művészei adtak műsort. Az évforduló alkalmából Szerencsen is emlékünnepeket rendeztek. Itt Deme László, az MSZMP Borsod megyei Bizottságának titkára mondott ünnepi beszédet. Ezután meghívott vendégművészek adtak hangversenyt.

Az Egészségügyi Tudományos Tanácshoz terjesztik fel a barlang-tragédia aktáit

Elnapolták a tárgyalást

A Baradla-barlangban történt tragédia tárgyalását tegnap, április 22-én, pénteken újabb szakértői vélemények meghallgatásával folytatták a miskolci megyei bíróságon. Először dr. Jakucs László geológust, a földrajzi tudományok kandidátusát hallgatták ki.

A barlangszakértő véleménye

Dr. Jakucs László először is Vitába szállt az orvosszakértők véleményével, különösen dr. Kérdő Istvánéval. Szerinte a halál oka elsősorban a test lehűlésével magyarázható, az oxigénhiányosság másodrendű tényező. Amíg tíz éven át a Baradla-barlangban működött, soha sem tapasztalt ott oxigénhiányt. Saját könyvére hivatkozva állította, hogy a barlangban mindenütt áramlik a levegő. Hivatkozott a tanúk állítására, hogy soha sem észlelték vizgőzt. Eppen ezért a barlang aktuális szakaszában jelentős, tehát káros oxigénhiány nem léphet fel. Ujabb könyvet idézve, bizonyította, hogy a szervezet hőkiegyenlítő központja igyekszik ellensúlyozni a lehűlést, amikor azonban erre már képtelen, akkor ki kell jönni a vízből, nehogy végzetes következmények lépjenek fel. A tragédiát a test lehűlése okozta, ezt bizonyítják a tanúvallomások is. Az oxigénhiányosság tehát csak másodlagos okként jöhet számításba. A tragédiát a több napos barlangi tartózkodás alatt felhalmozódott tartós lehűlés okozta, valamint az, hogy nem aludtak sátorban, és december 30-án vizes túrárt bonyolítottak le, majd 31-én az újra felhúzott vizes ruhában tettek meg a Styx-túrát.

Felmerül a kérdés — folytatta Jakucs László —, számíthatott-e Pászthory a tartós lehűlésre? Nem számíthatott rá, mert a magyar szakirodalomban erre jóformán semmi utalás sincs. A nyugati szakirodalom ismeretét viszont nem várhatjuk el tőle, hiszen nem szakember. Erre csak az hívhatta volna fel a figyelmét, akivel a túráról előzőleg konzultált.

Az oxigénhiány elképzelhető

A bíró kérdésére dr. Jakucs László még elmondta, hogy a

Pászthory vezette csoport öltözködését nem lehet hibáztatni, mert nincs kialakult vélemény arról, gumiruha, vagy több réteges öltözködés-e a helyes ilyenkor. A nyugati szakértők hangoztatják a sátorban való alvás fontosságát, de ezt még csak ő írta meg idehaza és ez a tanulmánya eddig nem jelent meg, így Pászthory nem olvashatta. A csoport 1965. december 31-i programját nem tartja túlságosan megerősítőnek, noha a sorrendben változtatni lehetett volna.

Révész László barlangszakértő véleményét azzal kezdte, hogy a Styx-túrát az ő 11 éves fia is végigcsinálta egyszerű ruhában. Kétségtelen, hogy a barlangban a légáramlás éppen a szűkületekben a legerősebb, de ha megfordul, akkor egy időre beáll a pánasz. Ő 17 órán át is volt már derékig érő vízben, még sem lett semmi baja. Azt a programot, amit Pászthoryék 4 nap alatt tettek meg, ő már 24 óra alatt is megtevette, tehát nem megerősítő. Ő még nem hallott eddig oxigénhiányról, de elképzelhető, hogy ha nincs légáramlás, szűk területen felhalmozódhat az oxigénhiány. Ezért az orvosszakértői véleménnyel egyetért.

Az ügyész indítványa

Az ügyész ezek után megkérdte a jelenlevő törvényszéki orvosszakértőket, vajon április 21-én hozott közös döntésüket tartják-e fenn, vagy helyt adnak dr. Jakucs László ellenkező véleményének.

Dr. Földes Vilmos törvényszéki orvosszakértő válaszában kijelentette, hogy közös döntésüket fenntartják és dr. Jakucs László véleményével nem kívánnak vitatkozni. Szerintük a tragédiát kiváltó okok közül az oxigénhiányosság az elsődleges ok. Ezután a bíróság tanácskozára vonult vissza, majd a következőket végezték hozta: A bíróság helyt ad az ügyész indítványának, és elrendeli az iratoknak az Egészségügyi Tudományos Tanácshoz való felterjesztését. A nyomozati eljárás során kapott szakértői vélemények és a tárgyaláson előterjesztett orvosszakértői bizottsági vélemény között részben mutatkozó ellentmondások, továbbá az orvosszakértői bizottsági

vélemény és más szakértői vélemény, illetve bizonyítási anyagban mutatkozó ellentmondások feloldása érdekében vált szükségessé az iratok felterjesztése. Pászthory György Walter vádlott vonatkozásában a feltárt adatok alapján ugyancsak kérdést intéznek az Egészségügyi Tudományos Tanácshoz annak véleményezése végett, hogy a vádlott a szükséges mentésnél milyen állapotba került, illetve akaratának helyes nyilvánításában és cselekménye társadalmi veszélyességének felismerésében felfüggesztett, vagy korlátozott állapotba került-e, ha igen, milyen mértékben.

Ezután az elnök az ülést elnapolta.

Máté Iván

A hegyközi földek „gyógyítása”

A mostoha természeti adottságok miatt lényegesen nehezebb körülmények között gazdálkodnak azok a termelőszo-velkedezetek, amelyeknek birtoka hegyes, dombos vidéken terül el. Borsodban több hegyvidéki gazdaságnak kell megküzdnie a fennálló nehézségekkel. Ezek közé tartoznak a sátorlajjajuhelyi járásban a Hegyközi termelőszo-velkedezeti is, elsősorban a nyíri Rákóczi Tsz, amely Nyíri, Füzérkomlós, Nagy- és Kisbózsva dolgozó parasztjait tömöríti.

Érthető a földművelésügyi kormányzat törekvése: jelentős anyagi támogatással, főképp különböző talajjavító munkákkal olyan szintre kívánja emelni a hegyvidéki tsz-eket, hogy mennél hamarabb megállhassanak saját lábukon, utólrésszek a síkvidéki gazdaságokat. A nyíri termelőszo-velkedezet például 3 millió 723 ezer forint vissza nem térítendő állami hitelt kapott erre a célra.

A hegyközi földek „gyógyításának” nagyszabású tervét 1964-ben készítették el, s ezt túlnyomórészt már meg is valósították. Ennek során az elmúlt két év alatt befejezték a különböző műszaki feladato-

kat, térképészeti felméréseket, a vízvezetékhez és utánpótlás-vezetékhez szükséges területkijelölési munkákat. A vasútállomástól a községbe köves utat építettek, 186 holdon befejezték a gyümölcsfeldolgozó, több száz holdon legelőjavításra, új legelő-és erdőtelepítésre, 302 holdon pedig altalajjavításra került sor. A talajjavítás eredményeiről már kedvező adatok is vannak, s ezekből kitűnik, hogy a javított területeken a kalászosok általában 3 mázsa-
val több termést adnak, mint amennyit korábban ugyan-
ezekről a táblákról be tudtak takarítani.

Hasonló jellegű munkák szerepelnek a Rákóczi Tsz idei tervében is. Ezek közül különösen a 800 holdnyi talajjavítás és trágyázás érdemel különösen említést. Ezzel az állami támogatással végzett talajjavítási és telepítési tervüket 1966-ban be is fejezték. A következő években az így megerősített termelőszo-velkedezetek már magának kell meg-
felelniük a területek szántóterületeit, hogy földjeinek magasabb terméshozamaival és gazdálkodásának fejlődésével utólrésszek Borsod síkvidéki gazdaságait.

(A. J.)

Jól haladnak a mezőgazdasági munkálatok az ózdi járásban

Az ózdi járás 29 termelőszo-velkedezetében jó ütemben haladnak a tavaszi mezőgazdasági munkálatok. Halászi János — a járási tanács főmezőgazdája — arról tájékoztató, hogy például a tervezett hat-ezer hold őszi gabona fejtárgyázását már közel ötezer holdon elvégezték. Ennél még kedvezőbb a borsóvetés, amelyről a tervezett 507 holdból már több mint 465 holdat vetettek be. Jónak mondható a tavaszi árpa és zab

vetéseredménye is. Kielégítően halad a tavaszi szántás is, noha a Sajó mentén tartósan víz alatt levő földek jelentős részén még mindig nem lehet dolgozni, s mintegy ötszáz holdat még most is víz borít. Ez különösen Sajóvelezd, Vadna, Hét, Putnok és Sajókaza termelőszo-velkedezeteinek okoz sok nehézséget. Sajnos — vetőmaghiány miatt — a vöröshere és lucerna felültetésével eléggé lemaradtak a termelőszo-velkedezetek.

Kétmillió faesemetét ültettek ki a zempléni erdőkben

A Zemplén-hegységi Erdőgazdaság faiskolájában az idén további telepítésre mintegy 7 millió bükk, fenyő, vadgesztenye, akác, nyár és gyertyán faesemetét neveltek. Ezek felhasználásával a Tiszától a csehszlovák határig húzódó hegyekben több mint 290 hektáron újítják fel a hiányos erdőreszeket és 21 hektáron ültetnek új erdőségeket. Ezenkívül a maguk által felnevelt kis fákból eddig 3 millió bükköt és 7 ezer erdei fenyőt adtak át a testvérgazdaságoknak. A tavaszi telepítéseket — az erdészek irányításával — február közepén kezdték meg a

zempléni tájakon. A Tisza és a Bodrog parti tiszásokon nyárfasorokat, a hegyekben pedig a klimatikus viszonyokat figyelembe véve akácot, bükköt, tölgyet, luc és erdei fenyőt ültetnek. A pártkongresszusai versenyben meggyorsult a brigádok munkája, akik eddig mintegy 2 millió csemetét ültettek el. A dolgozók most vállalták, hogy a Tisza és a Bodrog koratavaszi áradása miatt megkészt nyárfá-ültetést május közepéig pótolják és kiváló talajmunka után az ártereken félmillió nyárfadugványt helyeznek a földbe.